

Joutsenmerkin kriteerit

Käsiastianpesuaineet

Versio 4.2

13. lokakuuta 2008 – 31. maaliskuuta 2013

Pohjoismaiden ministerineuvosto perusti v. 1989 vapaaehtoisen ja positiivisen pohjoismaisen ympäristömerkin – Joutsenmerkin. Toimintaa valvoo jokaisessa pohjoismaassa kyseisen maan hallitus.

Lisätietoja löytyy kotisivuiltamme.

Suomi:

Ympäristömerkintä
PL 489
FI-00101 HELSINKI
Puh: 0424 2811
Faksi: 0424 281 299
www.ymparistomerkki.fi
joutsen@motiva.fi

Tanska:

Miljømærkesekretariatet
Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Puh: +45 72 300 450
Faksi: +45 72 300 451
www.ecolabel.dk
info@ecolabel.dk

Norja:

Stiftelsen Miljømerking i Norge
Tordenskiolds gate 6B
NO-0160 OSLO
Puh: +47 24 14 46 00
Faksi: +47 224 14 46 01
www.svanemerket.no
info@svanemerket.no

Islanti

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 REYKJAVIK
Puh: +354 591 20 00
Faksi: +354 591 20 20
www.svanurinn.is
sigrun@ust.is

Ruotsi:

SIS Miljömärkning AB
SE-118 80 STOCKHOLM
Puh: +46 8 55 55 24 00
Faksi: +46 8 55 55 24 01
www.svanen.nu
svanen@sismab.se

Tätä asiakirjaa saa kopioida vain kokonaisuudessaan tekemättä siihen muutoksia. Asiakirjan tekstiä saa lainata vain, jos sen laatija Pohjoismaainen ympäristömerkintä mainitaan.

Käsiastianpesuaineiden pohjoismainen ympäristömerkintä

25 Versio 4.2 / 15. marraskuuta 2011

Mikä on joutsenmerkitty käsiastianpesuaine?	1
Miksi valita Joutsenmerkki?	1
Mitkä tuotteet voidaan joutsenmerkitä?	2
Kuinka merkkiä haetaan?	2
Mitä Joutsenmerkintään vaaditaan?	3
1. Ympäristövaatimukset	4
2. Pakkaus	10
3. Annosteluohjeet	11
4. Puhdistusteho	12
5. Laatu- ja viranomaisvaatimukset	13
6. Markkinointi	14
Ympäristömerkin muoto	15
Myynti muissa Pohjoismaissa	15
Valvonta	15
Käyttöoikeuden voimassaoloaika	16
Uudet kriteerit	16

Liitteet

- Liite 1 Sanasto
- Liite 2 Analyysit ja testimenetelmät
- Liite 3 CDV:n laskenta, laskentaesimerkki
- Liite 4 Käsiastianpesuaineen valmistajan lausunnot
- Liite 5 Kemikaalien toimittajan lausunnot
- Liite 6 Hajusteen toimittajan lausunnot
- Liite 7 Pesutehotesti
- Liite 8 Markkinointi

Käännös tanskankielisestä asiakirjasta: ”Svanemærkning af Håndopvask”.
Ristiriitatapauksissa pätee alkuperäinen teksti.

Mikä on Joutsenmerkitty käsiastianpesuaine?

Joutsenmerkitty käsiastianpesuaine ottaa huomioon ympäristön ja käyttäjän terveyden samalla, kun se edelleen on vähintään yhtä tehokas kuin muut käsiastianpesuaineet.

Joutsenmerkki käsiastianpesuaineessa takaa, että tuotteessa on minimoitu määrä aineita, joilla on haitallinen vaikutus vesieliöihin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Pakkausmateriaalien määrä on minimoitu ja annosteluohjeen vaatimus vähentää yliannostelua. Joutsenmerkityssä käsiastianpesuaineessa on alennettu määrä terveydelle haitallisia aineita, mm. allergisoivia hajusteita.

Miksi valita Joutsenmerkki?

- Joutsenmerkin luvanhaltija voi käyttää Joutsenmerkkiä markkinoinnissa. Joutsenmerkki on tunnettu ja hyvin arvostettu Pohjoismaissa.
- Joutsenmerkki on kustannustehokas ja yksinkertainen tapa tiedottaa yrityksen ympäristötyöstä ja sitoutumisesta ympäristöasioiden hoitoon asiakkaille ja ostajille.
- Ympäristömyötäisillä tuotteilla luvanhaltija valmistautuu tulevaisuuden ympäristövaatimuksiin.
- Ympäristökysymykset ovat monimutkaisia ja saattaa kestää pitkän ajan saada tietoa jostakin tietystä ympäristökysymyksestä. Joutsenmerkintä voi opastaa yritystä ympäristötyössä.
- Joutsenmerkinnässä ei ole kyse vain ympäristöasioista, vaan myös laadusta, koska näitä kahta asiaa ei voi erottaa toisistaan. Täten Joutsenmerkkiä voidaan pitää myös laadun takeena.
- Ympäristöä vähemmän kuormittavien tuotteiden valintaa suosivat nykyisin monet ammattimaiset ja tavalliset kuluttajat. Joutsenmerkityn pullon nähdessään kuluttaja tietää, minkä tuotteen hänen tulisi valita.

Mitkä tuotteet voidaan joutsenmerkitä?

Nämä Joutsenmerkin kriteerit käsittävät vähittäismyyntiin tai ammattikäyttöön tarkoitettut nestemäiset käsiastianpesuaineet, joiden pääasiallinen käyttökohde on astioiden pesu käsin.

Tuoteryhmään eivät kuulu tuotteet, joiden tarkoituksena on desinfioida tai mikro-organismien (esim. bakteerien) tai kasvun rajoittaminen.

Katso sanaston selitykset liitteestä 1.

Kuinka merkkiä haetaan?

Jokainen vaatimus on merkitty K-kirjaimella (krav/vaatimus) ja numerolla. Ympäristö- ja laadunvalvontaa koskevat vaatimukset on merkitty M-kirjaimella ja numerolla. Tuote voidaan joutsenmerkitä, mikäli kriteereiden kaikki vaatimukset on täytetty.

Vaatimusosaa voi käyttää myös tarkistuslistana, sillä jokaisen vaatimuksen kohdalla on valintakenttä Kyllä ja Ei, johon voi merkitä, täyttyykö vaatimus vai ei.

Huomaa että laskentataulukko kriteerissä esitettyjä kemikaalivaatimusten laskentaa varten on saannissa ympäristömerkinnästä (osoitteet löytyvät sivulta 2).

Symbolit tekstissä

Jokaisen vaatimuksen alla on kuvattu, mitkä asiakirjat hakijan pitää vaatimuksen vuoksi lähettää. Käytössä ovat seuraavat kolme symbolia:

liitä asiakirja hakemukseen

vaatimuksen täyttyminen tarkistetaan paikan päällä

liitä hakemukseen asiakirja ympäristöhallinnan toimintatavoista. Lähetä mukana käytännön menetelmäkuvaus laatukäsikirjasta

Hakemus

Hakemus lähetetään sen maan ympäristömerkintään, missä maassa käsiastianpesuainetta myydään (katso osoitteet sivulta 2). Hakemuksessa on oltava hakemuslomake ja asiakirjat, jotka osoittavat, että kaikki kriteereiden vaatimukset täyttyvät.

Tarkastuskäynti

Ennen kuin Joutsenmerkin käyttö lupa myönnetään käy Pohjoismainen ympäristömerkintä tarkastuskäynnillä yrityksessä. Käynnin aikana tarkastetaan laskelmien tausta-aineisto, alkuperäiset todistukset, mittauspöytäkirjat, ostotilastot ja

Kustannukset

Hakemusmaksu laskutetaan hakemuksen yhteydessä. Lisäksi peritään vuosimaksua, joka perustuu joutsenmerkityn tuotteen liikevaihtoon.

Tiedustelut

Ympäristömerkinnän toimistot antavat mielellään lisätietoja, katso osoitteet sivulta 2.

Mitä Joutsenmerkintään vaaditaan?

Joutsenmerkin saamiseksi vaaditaan, että kaikki vaatimukset täytetään.

Luvan uusimisen yhteydessä tulee lähettää kaikkia vaatimuksia koskeva dokumentaatio.

Monet vaatimukset koskevat raaka-aineita ja niiden ominaisuuksia. Jos raaka-aine koostuu aineiden seoksesta, on usein tarpeen, että hakija käyttää kunkin aineen tietoja seoksen tietojen sijasta.

1. Ympäristövaatimukset

K 1 Sisältö

Hakijan tulee antaa yksityiskohtainen kuvaus tuotteen sisällöstä. Sen tulee kattaa:

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ___ Ei ___

- Tuotteen sisällön tekninen kuvaus (täsmällinen koostumus), mukaan lukien tunnetut epäpuhtaudet. Kuvaukseen on sisällyttävä raaka-aineiden kaupanimet, kemialliset nimet, selvitys määristä (ainesosien liuotinpitoisuus, esim. vesi), ja aineiden CAS-numerot. Jos raaka-aine koostuu useasta kemiallisesta aineesta, pitää ne myös selvittää.
- Selvitys tuotteen kunkin yksittäisen ainesosan toimintatarkoituksesta tuotteessa.

Vaatimuksen mukainen kuvaus ja kaikista aineista 16 kohtainen käyttöturvallisuustiedote, joka on laadittu valmistusmaan lainsäädännön mukaisesti (jos käyttöturvallisuustiedotetta ei vaadita, on muu tekninen tuotekortti riittävä).

Liite nro _____

K2 Tuotteen luokitus

Ympäristömerkintää ei voida myöntää tuotteelle, joka on luokiteltu erittäin myrkylliseksi (T+), myrkylliseksi (T), ympäristölle vaaralliseksi (N tai ilman symbolia), syövyttäväksi (C), terveydelle haitalliseksi (Xn), syöpää aiheuttavaksi (T/Xn), mutageeniseksi (T/Xn), allergiaa aiheuttavaksi (Xn/Xi), lisääntymiselle vaaralliseksi (T/Xn), räjähdysvaaralliseksi (E), hapettavaksi (O), erittäin helposti syttyväksi (F+), helposti syttyväksi (F) tai syttyväksi (ilman symbolia).

Kyllä ___ Ei ___

Luokittelu EU:n aine- ja valmistedirektiivien, 67/548/EEG ja 1999/45/EG ja niiden voimassa olevien muutoksien mukaan.

Huomaa, että raaka-aineen tai tuotteen valmistaja on vastuussa oikeasta luokituksesta.

Tuotteen käyttöturvallisuustiedote direktiivin 2001/58/EC mukaisesti.

Liite nro _____

K3 Normalisoitu suositeltava annos (NAD)

Normalisoitu suositeltava annos saa olla enintään 1,0 g per 1 litra vettä.

Kyllä ___ Ei ___

Normalisoitu suositeltava annos (NAD) on annos, joka ilmoitetaan tuotteessa kappaleen 3 Annosteluohjeet mukaisesti grammoina yhtä vesilitraa kohden kokonaisiksi grammoiksi pyöristettynä.

Muuntamista varten on käytettävä sisällön tiheyttä huoneen lämpötilassa.

Jos annostelusta on olemassa useita suosituksia (esim. vaihteluvälin muodossa), on käytettävä "worst case" -tapausta. Se tarkoittaa suurinta NAD:ta laskettaessa CDV:tä (kts K4) ja VNF:ää (kts. K19) ja alinta NAD:tä tehokkuustestin yhteydessä.

Laskelma suositeltavasta annoksesta grammoina 1 vesilitraa kohden.

Liite nro _____

K4 Kriittinen laimennustilavuus (CDV)

Kyllä ___ Ei ___

Käsitiskiaineen reseptin tulee täyttää toinen seuraavista kriittisistä laimennustilavuuksista (CDV):

CDV tulee olla alle 4200 litraa laskettuna kroonisilla arvoilla

TAI

CDV tulee olla alle 5300 litraa laskettuna akuuteilla arvoilla.

CDV mittaa, kuinka paljon tuotetta tulee laimentaa, että siitä tulee haitatonta vesieliölle. Se kuvaa suhdetta suositellun annostelun, ja tuotteen myrkyllisyyden ja hajoavuuden suhteen.

CDV lasketaan liitteen 3 mukaisesti. Tietoja raaka-aineista CDV:n laskentaa varten löytyy DID-listalta (Detergent Ingrediens Database), päiväys 30. kesäkuuta 2004 tai uudempi. Huomioi, että hajusteita ja värejä varten on listalla standardiarvot. Tiedot, joita ei ole listalla määritellään DID-listan osan B mukaisesti.

Ekotoksisuustiedot, joita käytetään DID-listan osan B mukaisesti, voidaan ottaa aineen käyttöturvallisuustiedotteesta.

Tämä edellyttää, että tiedot ovat luotettavia ja testimenetelmät vastaavat tämän dokumentin liitteen 2 menetelmiä.

Samoin on sallittua viitata analogia-arvioon, jos sen on tehnyt pätevä kolmas osapuoli, sekä viitata kirjallisuustietoihin, jotka on tieteellisesti arvioitu.

Huomautus. Jos tiedot puuttuvat, käytetään ns. ”worst-case” arvoja:
Turvallisuuskerroin (security factor) SF=10.000 akuutti toksisiteetti = 1 mg/l ja hajoavuuskerroin (degradation factor) DF=1

* Tuotteen koostumus (kts K1).

Liite nro _____

* Tuotteen kunkin yksittäisen ainesosan tiedot kriittisen laimennustilavuuden laskentaa varten. Jos tietoja ei ole DID-listalla, tulee olla selvitys, mistä vaatimuksen mukaiset tiedot on saatu.

Liite nro _____

* CDV:n laskenta akuuteilla tai kroonisilla arvoilla tuotteen kaikille ainesosille (ainesosien CDV:n summa) liitteen 3 mukaisesti.

Liite nro _____

K 5 Erityisen ongelmalliset aineet

Seuraavia aineita ei saa lisätä tuotteeseen:

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

- * alkyylifenolietoksyyliaatteja (APEO) ja alkyylifenolijohdannaisia (APD)
- * etyleenidiamiinitetraetikkahappoa (EDTA) ja tämän suoloja
- * Nitriilotrietikkahappoa (NTA) ja tämän suoloja
- * kvaternäärisiä ammoniumsuloja, jotka eivät ole helposti hajoavia
- * metyyliidibromoglutaronitriiliä (MG)
- * aineita jotka tulee luokitella seuraavilla riskilauseilla:
 - Krooniset terveysvaikutukset
 - R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
 - R45 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.
 - R46 Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita.
 - R49 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa hengitettynä.
 - R68 Pysyvien vaurioiden vaara.
 - R60 Voi heikentää hedelmällisyyttä.
 - R61 Vaarallista sikiölle.
 - R62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.
 - R63 Voi olla vaarallista sikiölle.
 - R64 Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille.

Lisättävinä aineina pidetään kaikkia tuotteen sisältämiä aineita, myös ainesosiin lisättyjä lisäaineita (esim. säilöntäaineita ja stabilisaattoreita), mutta ei raaka-ainetuotannosta tulevia epäpuhtauksia. Epäpuhtauksina pidetään raaka-ainetuotannon jäämiä, jotka sisältyvät tuotteeseen alle 0,01 %:n pitoisuuksina (100 ppm), mutta ei aineita, jotka on lisätty raaka-aineseen tietoisesti ja tarkoituksella.

Tuotteen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismaissa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti. Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua että kansallisia poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.

Liite 4 käsitiskiaineen valmistajan täyttämänä ja allekirjoittamana. Liite 5 ainesosien valmistajan täyttämänä. Hajusteiden valmistajan tarvitsee täyttää vain liite 6.

Liite nro _____

K 6 Pitkäaikaiset ympäristövaikutukset

Tuotteeseen ei saa lisätä alla mainittujen riskilauseiden mukaisesti luokiteltuja aineita enempää kuin 0,20 mg/NAD:

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

- * R50/R53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
- * R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
- * R59 Vaarallista otsonikerrokselle.

Tuotteen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismaissa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti. Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua että kansallisia poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.

Liite 4 käsitiskiaineen valmistajan täyttämänä ja allekirjoittamana. Liite 5 ainesosien valmistajan täyttämänä. Hajusteiden valmistajan tarvitsee täyttää vain liite 6.

Liite nro _____

K 7**Allergiaa aiheuttavat aineet**

Tuote ei saa sisältää enempää kuin 0,1 p- % aineita, jotka luokituvat EU:n luokittelusääntöjen mukaisesti riskilauseilla R 42 (Altistuminen hengitysteitse voi aiheuttaa herkistymistä) ja/tai R 43 (Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä).

Katso myös hajusteita koskevat erilliset vaatimukset K12 ja K13.

Tuotteen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismaissa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti. Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua että kansallisia poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.

Liite 4 käsitiskiaineen valmistajan täyttämänä ja allekirjoittamana. Liite 5 ainesosien valmistajan täyttämänä. Hajusteiden valmistajan tarvitsee täyttää vain liite 6.

Liite nro _____

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

K 8**Tensidit, hajoavuus**

Kaikkien tensidien tulee olla biologisesti helposti hajoavia OECD:n ohjeiden 301 A–F mukaisesti tai toisen vastaavan testimenetelmän mukaisesti.

Testitulokset, jotka osoittavat tensidien olevan biologisesti helposti hajoavia. Tuloksissa tulee ensisijassa viitata 30.6.2004 tai myöhemmin päivättyyn DID-listaan.

Liite nro _____

Tensidit, joita ei ole listalla: jos DID-lista ei sisällä tarpeellisia tietoja, ne voidaan ottaa aineen käyttöturvallisuustiedotteesta. Tämä edellyttää että tiedot ovat luotettavia ja että testimenetelmät vastaavat tämän dokumentin liitteen 2 menetelmiä. Samoin on sallittua viitata analogia-arvioon, jos sen on tehnyt pätevä kolmas osapuoli, sekä viitata kirjallisuustietoihin, jotka on tieteellisesti arvioitu.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

K 9 Tensidit, anaerobinen hajoavuus

Kaikkien tensidien tulee olla anaerobisesti hajoavia, mikä tarkoittaa vähintään 60 % hajoamista hapettomissa oloissa asiakirjan ISO 11734, ECOTOC nr.28 (kesäkuu 1988) tai vastaavan testimenetelmän mukaisesti.

- Testitulokset, jotka osoittavat tensidien olevan anaerobisesti hajoavia.

Tuloksissa tulee ensisijassa viitata 30.6.2004 tai myöhemmin päivättyyn DID-listaan.

Tensidit, joita ei ole listalla: jos DID-lista ei sisällä tarpeellisia tietoja, ne voidaan ottaa aineen käyttöturvallisuustiedotteesta. Tämä edellyttää, että tiedot ovat luotettavia ja että testimenetelmät vastaavat tämän dokumentin liitteen 2 menetelmiä. Samoin on sallittua viitata analogia-arvioon, jos sen on tehnyt pätevä kolmas osapuoli, sekä viitata kirjallisuustietoihin, jotka on tieteellisesti arvioitu.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

K 10 Hajusteet ammattituotteissa

Ammattikäyttöön tarkoitetuissa tuotteissa ei saa olla hajusteita.

- Ammattituotteille tulee olla täytetty ja allekirjoitettu vakuutus, että hajusteita ei ole lisätty, katso liite 4.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

K 11 Hajusteet kuluttajatuotteissa

Vähittäismyyntiin tarkoitetuissa tuotteissa hajusteen on oltava valmistettu ja sitä on käytettävä International Fragrance Associationin (IFRA) sääntöjen mukaisesti.

International Fragrance Associationin (IFRA) säännöt löytyvät osoitteesta www.ifraorg.org/guidelines.asp

- Valmistajan täyttämä ja allekirjoittama vakuutus, että hajusteita on käsitelty IFRA:n sääntöjen mukaisesti, katso liite 4.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

K 12 Hajusteet kuluttajatuotteissa, syöpävaaralliset myskiyhdisteet

Huomaa, että myös vaatimukset K5, K6 ja K7 koskevat hajusteita.

Seuraavia yhdisteitä sisältäviä hajusteita ei saa käyttää:

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Nimi	CAS-nro
Ksyleenimyski	81-15-2
Synteettinen ambramyski	83-66-9
Moskeeni	116-66-5
Tiibetinmyski	145-39-1
Ketonimyski	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 ja 21145-77-7

- Liite 4 käsitiskiaineen valmistajan täyttämänä ja allekirjoittamana. Liite 6 tuotteeseen lisätyn hajusteen valmistajan täyttämänä.

Liite nro _____

K 13 Hajusteet kuluttajatuotteissa, allergiaa aiheuttavat yhdisteet Täyttyykö vaatimus?
Seuraavien allergiaa aiheuttavien yhdisteiden tulee täyttää alla oleva vaatimus: Kyllä ___ Ei ___

Amyl cinnamal	122-40-7	Amylcinnamyl alcohol	101-85-9
Anisyl alcohol	105-13-5	Benzyl alcohol	100-51-6
Benzyl benzoate	120-51-4	Benzyl cinnamate	103-41-3
Benzyl salicylate	118-58-1	Cinnamal	104-55-2
Cinnamyl alcohol	104-54-1	Citral	5392-40-5
Citronellol	106-22-9	Coumarin	91-64-5
d-limonen	5989-27-5	Eugenol	97-53-0
Farnesol	4602-84-0	Gerianol	106-24-1
Hexyl cinnamal-dehyd	101-86-0	Hydroxycitronella	107-75-5
Hydroxymethyl-phentyl cyclohex-enecarboxaldehyd	31906-04-4	Isoeuenol	97-54-1
Liilal	80-54-6	Linalool	78-70-6
Methyl heptine carbonat	111-12-6	Gamma-methylion	127-51-5
Egemos extract	90028-68-5	Træmos extract	90028-67-4

Yllä mainittuja kutakin hajusteainetta saa sisältyä tuotteeseen korkeintaan 0,01 p- % (100 ppm) (raja per komponentti).

- Liite 4 käsitiskiaineen valmistajan täyttämänä ja allekirjoittamana.
Liite 6 tuotteeseen lisätyn hajusteiden valmistajan täyttämänä.

Liite nro _____

K 14 Väriaineet

Täyttyykö vaatimus?

Tuotteessa käytettävän väriaineen on oltava:

Kyllä ___ Ei ___

* sallittu käytettäväksi kosmetiikassa tai elintarvikkeissa Pohjoismaissa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti tai oltava kemiallisesti identtisiä sellaisten väriaineiden kanssa.

Tai

* ympäristöominaisuuksiltaan oltava sellaisia, että ne eivät luokituta riskilauseilla R50/53 tai R51/53.

Testimenetelmät ekotoksisille tiedoille löytyvät liitteestä 2.

- Joko:**

* Väriaineiden toimittajan allekirjoittamat selvitykset väreistä sekä CI-numero (Colour Index: kosmetiikkalainsäädäntö) ja ilmoitus, että väriaine on hyväksytty kosmetiikkaan.

Liite nro _____

Tai:

* E numero (Eurooppa-numero: elintarvikelainsäädäntö) kaikkien sisällössä käytettyjen väriaineiden osalta ja ilmoitus että väriaine on hyväksytty elintarvikkeisiin.

Liite nro _____

Tai:

* Tai väriaineen käyttöturvallisuustiedote, jossa on ekotoksisuuden tiedot.

Liite nro _____

Jos aineen käyttöturvallisuustiedotteessa ei ole tietoja ekotoksisuudesta, on sallittua viitata analogia-arvioon, jos sen on tehnyt pätevä kolmas osapuoli, sekä viitata kirjallisuustietoihin ja tutkimusraportteihin, jotka on tieteellisesti arvioitu (katso myös vaatimukset laboratorioille, liite 2).

K 15 Säilöntäaineet, biologinen kertyvyys

Tuotteeseen tai raaka-aineeseen ei saa lisätä biokertyviksi luokiteltuja säilöntäaineita.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Jos aineen biologisesta kertyvyystekijästä on tietoja, pätevät ne, muuten käytetään oktanoli-vesi –jakaantumiskerrointa (katso liite 2).

Selvitys tuotteen kaikista säilöntäaineista (yksilöity CAS-numero jos sellainen on) sekä tiedot säilöntäaineen kertyvyydestä.

Liite nro _____

Selvitys raaka-aineiden säilöntäaineista, (yksilöity CAS-numero jos sellainen on) tiedot tulee ottaa aineiden käyttöturvallisuustiedotteista, sekä tiedot säilöntäaineen kertyvyydestä.

Aineiden biokertyvyystietoja ei ole DID-listalla. Tiedot voi ottaa aineiden käyttöturvallisuustiedotteista, edellyttäen että tiedot ovat luotettavia ja testimenetelmät vastaavat kriteerin liitettä 2. On myös mahdollista viitata analogiatarkasteluun, jos sen on tehnyt pätevä kolmas osapuoli sekä viitata kirjallisuustietoihin, jotka on tieteellisesti tarkastettu.

K 16 Säilöntäaineet, pitoisuus

Säilöntäaineita, jotka on mainittu EU:n kosmetiikkadirektiivissä 76/68/EU ja sen lisäyksissä ja muutoksissa, ei saa lisätä tuotteeseen enempää kuin mikä on direktiivin mukainen maksimaalinen sallittu käyttömäärä.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Täytetty ja allekirjoitettu selvitys, katso liite 4.

Liite nro _____

2. Pakkaus

K 17 Muovityyppi

Muovipakkauksia (mukaan lukien etikettejä), jotka sisältävät PVC:tä tai muuntotyypiseen kloorattuun aineeseen perustuvaa muovia ei saa käyttää.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite 4 täytettynä ja allekirjoitettuna.

Liite nro _____

K 18 DIN merkintä

Pakkauksen eri osien tunnistamiseksi kierrätystä varten muoviosat on merkittävä standardin DIN 6120 osan 2 tai vastaavan vaatimuksen mukaisesti.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Näyte pakkauksesta sekä liite 4 täytettynä ja allekirjoitettuna

Liite nro _____

K 19 Paino-hyötysuhde (VNF)

Pakkauksen paino-hyötysuhde VNF on pakkauksen painon ja sen sisältämien käyttöannosten suhde. Kierrätetty materiaali ja täyttöpakkaukset otetaan huomioon. Vaatimus on:

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

$$VNF = ((V + N) / (D * t)) < 0,15$$

V = primaaripakkauksen, korkin sekä mahdollisen annosteluvälineen paino (g).

N = pakkauksen muiden kuin kierrätysmateriaalien paino (grammaa).

D = primaaripakkauksen sisältämien annosten (NAD) määrä.

t = palautusluku eli pakkausosan uudelleenkäyttökertojen lukumäärä + 1

t = 1, jos pakkausta ei kierrätetä (kertakäyttöpakkaus)

t = 20, täyttöpakkaukselle, jos materiaalina on muovi ja muuta tietoa ei ole käytettävissä.

* Laskenta pakkauksen VNF -arvosta.

* Pakkauksen valmistajan selvitys kierrätetyn materiaalin osuudesta, jos käytetään kierrätettyä materiaalia.

Liite nro _____

Liite nro _____

K 20 Pakkauksien palautusjärjestelmät

Tuotteiden ja pakkauksien palautusjärjestelmiä koskevia asiaankuuluvia kansallisia sääntöjä, lakeja ja/tai toimialakohtaisia sopimuksia on noudatettava niissä pohjoismaissa, joissa ympäristömerkittyjä tuotteita myydään.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Tällaisia kierrätysjärjestelmiä on käytössä vain tietyissä Pohjoismaissa (2005)

Liite 4 täytettynä ja allekirjoitettuna.

Liite nro _____

3. Annosteluohjeet**K 21 Annosteluohjeet**

Tuotteen suositeltavaa annostusta koskevat tiedot on esitettävä primääripakkauksessa.

Annostelu tulee ilmoittaa:

- kokonaisina millilitroina 5 litralle vettä

ja

- teelusikallisina, korkillisina tai kuluttajille tuttuina standardoituina mittayksikköinä 5 litralle vettä.

Annosteluohjeet voidaan antaa veden kovuusasteen, astioiden likaisuuden tai astiamäärän mukaan.

Etiketki, etiketin luonnos tai kopio primääripakkauksen tiedoista.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

4. Puhdistusteho

K 22 Tehokkuustesti

Tuotteen puhdistustehon on oltava yhtä hyvä tai parempi kuin vertailutuotteen puhdistusteho. Puhdistustehoa mitataan ja verrataan vertailutuotteeseen seuraavien parametrien osalta:

- puhdistuskyky (kyky poistaa likaa)
- kapasiteetti (poistetun lian kokonaismäärä astianpesukertaa kohden).

Teho on testattava laboratoriotestissä jonka puitteet on kuvattu liitteessä 7 ja siitä on laadittava liitteen 7 mukainen raportti.

Jos tuotteelle on myönnetty Joutsenmerkkilupa kriteerin version 2 tai 3 mukaan, voi aikaisempaa pesutestin tulosta käyttää uudelleen, ellei tuotetta ole muutettu.

Suosittelua annosta, joka on ilmaistu tuotteen NAD:nä (katso vaatimus K3), käytetään sekä sen tuotteen osalta, jota hakemus koskee, että vertailutuotteen osalta.

Jos suositeltu annostus on annettu vaihteluvälinä, tulee käyttää alinta annostelua. Jos vertailutuotteella ei ole suositeltua millilitroina (tai vastaavana standardoituna yksikkönä) ilmaistua annostusta, vertailutuotteen NAD:n arvoksi asetetaan sama NAD kuin hakemusta koskevalla tuotteella on.

Vertailutuote on yksi vakiintuneista (3–4 markkinajohtajaa) käsiastianpesuaineista, joita markkinoidaan yhdessä Pohjoismaassa tai kaikissa Pohjoismaissa kyseisenä ajankohtana, mutta se ei saa olla tuote, jolle haetaan ympäristömerkintää. Tämä merkitsee sitä, että vertailutuotteen on oltava painon tai tilavuuden mukaan laskettuna 3–4 markkinajohtajan joukossa. Vertailutuotteen on oltava jonkun muun valmistama kuin hakijan. Kuluttajatuotteiden ja teollisuustuotteiden välille ei tehdä eroa. Vertailutuotteen on oltava äskettäin ostettu testiä varten.

Ympäristömerkintäorganisaatiot voivat antaa tietoja tuotteista, joiden katsotaan täyttävän vertailutuotteen määritelmän (osoitteet ja puhelinnumerot on esitetty tämän asiakirjan kansilehden kääntöpuolella).

Jos on olemassa yleinen vertailutuote, joka on hyväksytty EU:n ympäristömerkinnässä ja se on pohjoismaisen ympäristömerkinnän hyväksymä, voidaan sitä käyttää vertailutuotteena.

* Jos vertailutuote ei kuulu ympäristömerkintäorganisaation mainitseisiin tuotteisiin, pätevän kolmannen osapuolen on annettava edellä esitetyn määritelmän mukaisesti selvitys valinnan perusteista.

* Pesutestissä käytettävän vertailutuotteen ostokuitti.

* Testausraportti liitteen 7 mukaisesti.

* Testilaboratoriota koskeva dokumentaatio liitteen 2 mukaisesti.

Täyttyykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Liite nro _____

Liite nro _____

Liite nro _____

Liite nro _____

5. Laatu- ja viranomaisvaatimukset

Joutsenvaatimusten täyttämisen varmistamiseksi seuraavat rutiinit on toteutettava.

Jos käsitiskiaineen valmistajalla on ISO 14001 tai EMAS sertifioitu ympäristöhallintajärjestelmä. Lisäksi seuraavien rutiinien on oltava käytössä, sitten on riittävää, että akreditoitu tarkastaja vakuuttaa, että vaatimukset täyttyvät.

M 1 Joutsenvastaava

Yrityksessä on oltava henkilö, joka vastaa joutsenvaatimusten täyttämisestä, sekä yhteyshenkilö, joka on yhteydessä Pohjoismaiseen ympäristömerkintään.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Organisaatiokuvaus, josta käy ilmi yllä mainituista asioista vastaavat.

Liite nro _____

M2 Dokumentaatio

Luvanhaltijan on säilytettävä ja vaadittaessa esitettävä kopio hakemuksesta sekä laskelmissa käytetyistä tiedoista ja tausta-aineistosta (mukaan lukien testiraportit, toimittajilta ja alihankkijoilta saatu aineisto ja vastaavat).

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Tarkastetaan paikan päällä.

M3 Tuotteen laatu

Luvanhaltijan on varmistettava, että joutsenmerkityn tuotteen laatu ei heikkene luvan voimassaoloaikana.

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

Toimintaohjeet ja käytännöt joutsenmerkityn tuotteen laatua koskevien reklamaatioiden/valitusten käsittelystä, raportoinnista ja arkistoinnista.

Liite nro _____

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

M4 Suunnitellut muutokset

Suunnitellut joutsenvaatimukseen vaikuttavat muutokset on kirjallisesti ilmoitettava Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle. Niitä ei saa toteuttaa ilman Pohjoismaisen ympäristömerkinnän hyväksyntää.

Toimintaohjeet ja käytännöt, suunniteltujen tuotantomuutosten hoitamiseksi.

Liite nro _____

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

M5 Odottamattomat poikkeukset

Odottamattomat, joutsenvaatimukseen vaikuttavat poikkeukset on kirjallisesti raportoitava Pohjoismaiselle ympäristömerkinnälle sekä kirjattava.

Toimintaohjeet ja käytännöt odottamattomien poikkeusten hoitamiseksi.

Liite nro _____

Täyttykö vaatimus?

Kyllä ____ Ei ____

M6 Jäljitettävyys **Täyttyykö vaatimus?**
Luvanhaltijan on pystyttävä jäljittämään joutsenmerkityt tuotteet tuotannossa. Kyllä ____ Ei ____
 Kuvaus/rutiinit, joilla osoitetaan vaatimuksen täyttyminen. Liite nro _____

M7 Lait ja asetukset **Täyttyykö vaatimus?**
Luvanhaltijan on varmistettava, että voimassa olevia turvallisuutta ja työympäristöä koskevia määräyksiä, ympäristölainsäädäntöä sekä laitoskohtaisia ehtoja/toimilupia noudatetaan joutsenmerkityn tuotteen kaikissa valmistuspaikoissa sekä kaikkien joutsenmerkittyjen tuotteiden kohdalla. Kyllä ____ Ei ____

Erillistä dokumentaatiota ei vaadita, mutta ympäristömerkintä voi peruuttaa luvan, jos vaatimus ei täyty.

6. Markkinointi

Joutsenmerkki on tavaramerkki, jolla on hyvä tunnettuus ja uskottavuus Pohjoismaissa. Joutsenmerkittyä tuotetta tulee markkinoida Joutsenmerkillä niin kauan kun lupa on voimassa.

Merkki tulee sijoittaa siten, että ei ole epäselvää mitä merkillä tarkoitetaan ja että on selvää että käsiastianpesuaine on ympäristömerkitty.

Markkinoinnista lisää julkaisussa ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt”.

K 23 Tuotteen ominaisuudet **Täyttyykö vaatimus?**
Tuotetta ei saa markkinoida muuhun kuin näissä kriteereissä ilmoitettuun käyttöön (katso kohta ”Tuoteryhmän määrittely”). Kyllä ____ Ei ____
 Etiketit, etikettiluonnokset tai jäljennös primääripakkauksessa esitettävistä tiedoista. Liite nro _____

K 24 Joutsenmerkki **Täyttyykö vaatimus?**
Ympäristömerkittyjä tuotteita on markkinoitava ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevien sääntöjen” mukaisesti, ”12. joulukuuta 2001 tai uudempi versio. Kyllä ____ Ei ____
 Liite 8 täytettynä. Liite nro _____

Ympäristömerkin muoto

Ympäristömerkillä ja sen lupanumerolla (ilmaistuna muodossa 000-000) on oltava seuraava ulkoasu:

Jokaisella luvalla on oma lupanumeronsa. Ympäristömerkki sijoitetaan pakkaukseen ja / tai tuotteeseen.

Katso yksityiskohtaiset tiedot ympäristömerkin ulkoasusta julkaisusta ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt”.

Myynti muissa Pohjoismaissa

Rekisteröitäessä lupa toiseen pohjoismaahan saadaan mahdollisuus käyttää Joutsenmerkkiä suuremmalla markkina-alueella. Hakija dokumentoi ja ympäristömerkintäorganisaatio tarkastaa seuraavat asiat:

- hakemuslomake rekisteröintiin kyseiseen maahan,
- etiketti/annosteluohje kyseisen maan kielellä
- dokumentaatio maakohtaisten vaatimusten täyttämistä
- dokumentaatio toimialakohtaisen sopimuksen noudattamisesta, joka koskee liittymistä olemassa oleviin kierrätystä/takaisinottoa koskeviin sopimuksiin.

Valvonta

Pohjoismainen ympäristömerkintä voi tarkastaa, täyttääkö tuote Joutsenvaatimukset käyttöoikeuden myöntämisen jälkeenkin. Tämä voi tapahtua esim. valvontakäynnillä tai pistokoetarkastuksilla.

Jos osoittautuu, että tuote ei täytä vaatimuksia, käyttöoikeus voidaan peruuttaa. Tarkastus voidaan myös tehdä ottamalla näyte analyysiin pistokokeen muodossa kaupassa myynnissä olevien tuotteiden joukosta, jonka jälkeen näytteen analysoi puolueeton testilaitos. Jos vaatimuksia ei täydetä, Pohjoismainen ympäristömerkintä voi vaatia, että luvanhaltija maksaa analyysikulut.

Käyttöoikeuden voimassaoloaika

Tämän käsiastianpesuaineiden kriteeriasiakirjan version 4.0 on Pohjoismainen ympäristömerkintälautakunta vahvistanut 13. lokakuuta 2008 ja se on voimassa 31. lokakuuta 2009 saakka.

Sihteeristökokouksessa 9. kesäkuuta 2009 päätettiin muutoksesta kohdassa K2, luokitus R41 poistettiin. Uusi versio on 4.1 ja se on voimassa 31. joulukuuta 2012 saakka.

Sihteeristökokouksessa 15. marraskuuta 2011 päätettiin pidentää kriteereitä 31. maaliskuuta 2012 asti. Uusi versio on 4.2.

Ympäristömerkin käyttö lupa on voimassa niin kauan kun vaatimukset täytetään ja nämä kriteerit ovat voimassa. Pohjoismainen ympäristömerkintä-lautakunta voi kriteereiden voimassa-oloaikana tehdä korjauksia tai selvennyksiä ja/tai pidentää voimassaoloaikaa, jolloin uusi versio julkaistaan. Myönnettyjen lupien voimassaoloaika jatketaan silloin automaattisesti ja siitä ilmoitetaan luvanhaltijoille.

Vähintään 1 vuosi ennen edellisten kriteereiden voimassaoloajan päättymistä pohjoismainen ympäristömerkintä julkaisee uudet kriteerit. Näin luvanhaltijalle tarjotaan mahdollisuus uudistaa lupansa.

Uudet kriteerit

Tulevissa kriteereissä arvioidaan vaatimusten tasoa erityisesti kriittisen laimennustilavuuden (CDV) osalta.

Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia hajustevaatimusten tiukentamiseen niiden riskilauseiden ja ympäristövaikutusten osalta.

Koska VNF on toinen tapa asettaa pakkausvaatimuksia, tullaan tulevissa vaatimuksissa tarkistamaan tulisiko VNF vaatimusta muuttaa tai tiukentaa.

Pohjoismainen ympäristömerkintä tulee arvioimaan mahdollisuudet väriaineiden vaatimusten tiukentamiseksi.

Jos puhdistustehokkuudesta annetaan kansainvälisiä standardeja, harkitaan entistä yksityiskohtaisempien vaatimusten laatimista puhdistustehokkuuden osalta.

Ympäristömerkinnän eräänä tavoitteena on edistää nykyisiä tai valmisteilla olevia innovaatioita. Sen vuoksi on mahdollista, että harkitaan uusia osa-alueita, joita ei ole mainittu näissä kriteereissä.

Liite 1. Selitykset

DID-lista: Detergents Ingredients Database. EU:n ympäristömerkinnän ja Pohjoismaisen ympäristömerkinnän yhteinen kemikaalilista.

Koostumus: Sisältö, itse käsiastianpesuaine.

Pakkaus: Pakkaus, jota käytetään sisällön jakelemiseksi.

Primääripakkaus koostuu yleensä pullosta ja suljinmekanismista.

Tuote: Koostumus ja primääripakkaus yhdessä.

Ammattituote on tuote, jota markkinoidaan vain ammattipiireissä, esim. yrityksille, keittiöille jne.

Tuotetta ei luokitella ammattituotteeksi, jos sitä markkinoidaan vain vähittäismyyntiin tai jos sitä markkinoidaan sekä vähittäismyyntiin että ammattikäyttöön.

Valmistaja on yritys, joka valmistaa tuotteen, eli sekoittaa koostumuksen ja pakkaa sen. Tässä dokumentissa prosessia kutsutaan valmistamiseksi.

Ainesosat/valmistusaineet ovat kemiallisia aineita tai sekoituksia, jotka on sekoitettu valmistuksen aikana koostumuksen valmistamiseksi. Jos osa ainesosista reagoi kemiallisesti toistensa kanssa koostumuksen valmistuksen yhteydessä, reaktiotuotteet, jotka ovat myöhemmin jäljellä koostumuksessa luokitellaan ainesosiksi. Ainesosat voidaan ryhmitellä niiden toiminnan perusteella (esim. tensidit, säilöntäaineet, väriaineet ja hajusteet)

Tensidejä kutsutaan myös pinta-aktiivisiksi pesuaineiksi ja ne ovat laaja ryhmä orgaanisia aineita, joissa on hydrofiilinen (vesihakuinen) ja hydrofobinen (vesipakoinen) pää. Tämä rakenne pienentää pintajännitystä. Tensidien päätarkoituksena on irrottaa likaa ja pitää se liuenneena vedessä.

Säilöntäaineet ovat orgaanisia yhdisteitä, joita lisätään estämään koostumuksen laatua ja pysyvyyttä heikentävien mikro-organismien kasvu.

Hajusteet ja väriaineet ovat orgaanisia yhdisteitä, joita lisätään ensisijaisesti esteettisistä syistä antamaan väriä ja tuoksua. Hajusteet voivat myös peittää muiden ainesosien ja pesun tuoksua. Lisäksi väriaineet voivat helpottaa kuluttajaa annostelemaan oikein.

Liite 2 Analyysit ja testimenetelmät

Laboratorioiden vaatimukset

Seuraava koskee sekä ekotoksisuus- että tehokkuustestejä. Näytteenotto-/analyysilaboratorion on oltava puolueeton ja pätevä.

Näytteenotto-/analyysilaboratorion on täytettävä DS/EN/ISO/IEC 17025 -standardin mukaiset yleiset vaatimukset tai oltava virallisesti GLP-hyväksytty analyysilaboratorio. Hakija vastaa dokumentaatiosta ja analyysikustannuksista.

Valmistajan näytteenotto-/analyysilaboratorio voidaan hyväksyä näytteenottojen ja analyysien suorittajaksi, jos viranomaiset valvovat näytteenotto- ja analyysirutiineja, tai jos valmistajalla on laatujärjestelmä, johon näytteenotot ja analyysit sisältyvät, ja joka on sertifioitu ISO 9001:n tai ISO 9002:n mukaisesti.

Testausmenetelmät ja laskennat

Luokittelu

Testausmenetelmät ja aineiden luokittelu on esitetty vaarallisista aineista annetussa EU:n direktiivissä 67/548/ETY sekä sen muutoksissa ja oikaisuissa. Yleisimmät testausmenetelmät ympäristölle vaarallisten ominaisuuksien osalta ovat samat kuin näissä kriteereissä käytetyt ympäristövaatimusten dokumentointiin tarkoitetut menetelmät, ja ne esitetään jäljempänä tässä kohdassa (nopea biohajoavuus, toksisuus vesiympäristössä ja biokertyvyys).

Tuotteiden luokittelusäännöt esitetään vaarallisten aineiden luokitusta, pakkausta ja merkintöjä koskevassa EU:n direktiivissä 99/45/EY sekä sen muutoksissa ja oikaisuissa. Direktiivejä sovelletaan EU:n jäsenvaltioissa sekä ETA-sopimukseen kuuluvissa maissa. Ne on myös sisällytetty kaikkien Pohjoismaiden lainsäädäntöön muutamin poikkeuksin.

Poikkeamia EU:n direktiiveistä Pohjoismaiden kansallisissa lainsäädännöissä kutsutaan tässä asiakirjassa erityisesti kansallisiksi säännöiksi. Ne voivat sisältää vaarallisia aineita koskevia erityisiä kansallisia luokittelusääntöjä ja kansallisia poikkeuksia. Se ympäristömerkintäorganisaatio, johon hakemus jätetään, voi antaa lisätietoja siitä, mitä erityisiä kansallisia sääntöjä sovelletaan.

Biologinen hajoavuus, aerobinen

Aerobinen biologinen hajoavuus testataan OECD-testimenetelmällä no. 301 (A - F), (OECD guideline for testing of chemicals, ISBN 92-64-1222144), tai muilla vastaavilla testimenetelmillä.

Biologinen hajoavuus, anaerobinen

Anaerobinen hajoavuus testataan testimenetelmällä ISO 11734, ECOTOC no. 28 (kesäkuu 1988), tai vastaavilla testimenetelmillä. Vaatimuksena on vähintään 60 % hajoavuus anaerobisissa olosuhteissa. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää menetelmää, joka on kuvattu EU:n käsitiskiainevaatimuksissa, Lisäyksessä II.

Teksti Lisäys II EU:n ympäristömerkin vaatimuksista käsitiskiaineille 2004:

Seuraavaa menettelytapaa voidaan soveltaa anaerobisen biologisen hajoavuuden dokumentointiin niiden valmistusaineiden osalta, joita ei ole lueteltu DID-luettelossa:

Sovelletaan kohtuullista ekstrapolointia. Käytetään yhdellä raaka-aineella saatuja testituloksia ja ekstrapoloidaan rakenteeltaan samankaltaisten pinta-aktiivisten aineiden lopullinen anaerobinen hajoavuus. Jos jonkin pinta-aktiivisen aineen (tai homologiryhmän) anaerobinen biologinen hajoavuus on vahvistettu DID-luettelossa (lisäys I), voidaan olettaa, että samantyyppinen pinta-aktiivinen aine on myös anaerobisesti biologisesti hajoava (esim. C 12-15 A 1-3 EO sulfaatti (DID-nro 8) on anaerobisesti biologisesti hajoava, joten C 12-15 A 6 EO sulfaatin voidaan olettaa olevan vastaavalla tavalla anaerobisesti biologisesti hajoava). Jos pinta-aktiivisen aineen anaerobinen biologinen hajoavuus on vahvistettu asianmukaisella testimenetelmällä, voidaan olettaa, että samantyyppinen pinta-aktiivinen aine on myös anaerobisesti biologisesti hajoava (esim. kirjallisuustietoja, jotka vahvistavat alkyylisteriammoniumsuolojen ryhmään kuuluvien pinta-aktiivisten aineiden olevan anaerobisesti biologisesti hajoavia, voidaan käyttää dokumentaationa sen vahvistamiseksi, että muut kvaternaariset ammoniumsuolat, joiden alkyyliketju(i)ssa on esterisidoksia, ovat vastaavalla tavalla anaerobisesti biologisesti hajoavia).

Tehdään anaerobisen hajoavuuden seulontatesti. Jos uudet testit ovat välttämättömiä, tehdään seulontatesti käyttämällä OECD 311, ISO 11734, ECETOC nro 28 -testiä (kesäkuu 1988) tai vastaavaa menetelmää.

Tehdään alhaisen annoksen hajoavuustesti. Jos uudet testit ovat välttämättömiä ja jos seulontatestissä on esiintynyt kokeisiin liittyviä ongelmia (esim. testiaineen toksisuudesta johtuva inhibiatio), toistetaan testi käyttämällä pinta-aktiivista ainetta alhaisena annoksena ja seurataan hajoamista 14C-mittauksilla tai kemiallisilla analyyseillä. Aineiden alhaiset annokset voidaan testata OECD 308 -testillä (24. huhtikuuta 2002) tai vastaavalla menetelmällä edellyttäen, että testit suoritetaan tarkasti anaerobisissa olosuhteissa. Riippumattoman asiantuntijan olisi suoritettava testit ja tulkittava testitulokset.

Luontainen hajoavuus, aerobinen

Luontainen biologinen hajoavuus testataan OECD-testimenetelmällä no. 302 (A - C), (OECD guideline for testing of chemicals, ISBN 92-64-1222144), tai muilla vastaavilla testimenetelmillä.

Akuutti myrkyllisyys vesieliöille

Akuutin vesieliömyrkyllisyyden testaamiseen käytetään OECD-testimenetelmiä no. 201, 202 ja 203, (OECD guideline for testing of chemicals, ISBN 92-64-1222144), tai muita vastaavia testimenetelmiä.

Biokertyvyys

Biokertyvyys testataan asiakirjassa OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) esitetyllä oktanoli-vesi-menetelmällä nro 107 tai 117 tai muilla vastaavilla testimenetelmillä. Biokertyvyysmenetelmänä käytetään saman asiakirjan menetelmää nro 305 A-E tai muita vastaavia testimenetelmiä.

Aineen katsotaan olevan biokertyvä, jos jakaantumiskerroin n-oktanoli/vesi ($\log P_{ow}$) on >3 oktanoli-vesi-menetelmässä. Kun käytetään biologista rikastumismenetelmää, aine katsotaan biokertyväksi, jos sen biologinen rikastumiskerroin (BCF) on ≥ 100 .

Adsorptio

Adsorption testaamiseen käytetään OECD-testimenetelmää no. 106 (OECD guideline for testing of chemicals, ISBN 92-64-1222144), tai muita vastaavia testimenetelmiä.

DID-lista (Detergent Ingredients Database)

DID-lista on EU:n ympäristömerkinnän ja Pohjoismaisen ympäristömerkinnän yhteinen lista. Lista on laadittu yhteistyössä sekä kuluttaja- ja ympäristöjärjestöjen että teollisuuden kanssa, ja sen Osa A sisältää myrkyllisyys- ja hajoavuustietoja monista sellaisista aineista, joita voidaan käyttää kemiallisteknisen alan tuotteisiin. DID-listan voi tilata ympäristömerkintäorganisaatiolta tai kyseisten maiden kotisivujen kautta, katso sivu 2.

Osa B sisältää ohjeet, joita sovelletaan aineisiin, joita ei ole listalla. Näihin kriteereihin pätee kesäkuussa 2004 hyväksytty DID-lista tai myöhemmät versiot. DID-lista sisältää tietoja aineiden myrkyllisyydestä (akuutti ja krooninen), hajoavuudesta (aerobinen ja anaerobinen) ja turvallisuuskertoimia jne.

Liite 3 CDV:n laskenta

Kriittinen laimennustilavuus (CDV) on esitetty litroissa ja lasketaan jokaiselle aineelle (paitsi vedelle) seuraavan kaavan mukaisesti:

$$CDVi = (\text{Aineen määrä mg per NAD}) \times DFi/TFi$$

missä:

CDVi = kriittinen laimennustilavuus aineelle (i)

DFi = aineen (i) hajoavuuskerroin

TFi = aineen (i) toksisuuskerroin

NAD = Normalisoitu suositeltava annos (katso K3)

Kriittinen laimennustilavuus on raaka-aineiden CDVi arvojen summa. Kriittinen laimennustilavuus voidaan laskea sekä akuuteilla arvoilla että kroonisilla arvoilla. Alla on esitetty laskentaesimerkki.

Huomioikaa että ympäristömerkinnästä on saannissa ilmaiseksi taulukkopohja, joka tekee kriittisen laimennustilavuuden (CDV) laskennan helpommaksi.

Ympäristömerkintäorganisaatioiden osoitteet löytyvät sivulta 2.

Laskentaesimerkki:

Seuraavan esimerkin tarkoituksena on vain helpottaa ymmärtämään kriittisen laimennustilavuuden laskentaa.

Esimerkissä esitetään kuvitteellisen tuotteen kaava, jossa NAD = 1 g. Laskenta on tehty käyttäen akuutteja arvoja. DID-numero kertoo aineen numeron DID-listalla (Detergent Ingredients Database). Laskennan tulos on pyöristetty vasta lopuksi.

On huomattava, että tiedot Nimen 2 ("Uusi tensidi") ja Nimen 5 (Fenoksietanoli) osalta on otettu ainesosan käyttöturvallisuustiedotteesta. Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot koskevat koko ainesosaa, vesi mukaan lukien, eikä pelkkää aktiivista ainetta.

Uuden tensidin käyttöturvallisuustiedotteessa on akuutti tieto kolmelle eliölajille (kalalle, levälle ja vesikirpulle) ja alin arvo on 17 mg/l. Fenoksietanolille on myös tiedot kolmelle eliölajille ja alin arvo on >100 mg/l. Tämä tarkoittaa, että turvallisuuskerroin molemmille aineille on 1000 ja että alin toksisuusarvo jaetaan 1000:lla, jotta saadaan toksisuuskerroin (=TF akuutti).

Sekä "Uusi tensidi" että fenoksietanoli ovat käyttöturvallisuustiedotteen mukaan biologisesti helposti hajoavia ja siksi hajoavuuskerroin (DF) on 0,05.

Kauppanimi (aktiivipitoisuus)	Kemiallinen nimi	% tuot- teessa	Määrä mg/ NAD	DID- nro	TF akuutti	DF	CDV
Nimi 1 (30%)	Natriumlauryylisulfaatti	43	129	7	0,027	0,05	238,9
Nimi 2 (27%)	"Uusi tensidi"	35	350	(*)	0,017	0,05	1029,4
Nimi 3 (30%)	Cocamidopropyl Betaine	5,0	15	61	0,0018	0,05	416,7
Nimi 4 (100%)	Glyseriini	2,5	25	112	0,88	0,05	1,4
Nimi 5 (60%)	2-Fenoksietanoli	0,08	0,8	(*)	0,01	0,05	4,0
Nimi 6 (100%)	Natriumkloridi	0,5	5	134	1	1	5,0
Nimi 7 (100%)	Hajuste	0,2	2	142	0,002	0,5	500,0
Nimi 8 (100%)	Väriaine	0,002	0,02	143	0,001	1	2,0
Nimi 9 (100%)	Sitruunahappo	1,0	10	115	0,825	0,05	0,6
Nimi 10 (100%)	"Erikoisaine"	0,005	0,005	(**)	0,0001	1	500,0
Vesi	Vesi	12,713	-	-	-	-	-
Yhteensä		100					2698

(*) Ainesosa ei ole kemikaalilistalla ja hakija viittaa kyseisen ainesosan käyttöturvallisuustiedotteessa oleviin ympäristölle myrkyllisiä ominaisuuksia koskeviin tietoihin.

(**) Ainesosa ei ole kemikaalilistalla, eikä hakijalla ole siitä tietoja (Käytetään WORST CASE - arvoja).

Esimerkissä laskettu CDV arvo akuuteilla arvoilla on 2698 ja se tarkoittaa että CDV-vaatimus 5300 täyttyy.

Liite 4 Käsiastianpesuaineen valmistajan selvitys

Käytettäväksi haettaessa käsiastianpesuaineen ympäristömerkintää. Jotta seuraavan listan voi täyttää, tulee kaikista ainesosista olla täydelliset tiedot (Liite 5 ja Liite 6 hajusteista)

Lausunto koskee seuraavaa tuotetta: _____

Kuluttajatuote

Ammattituote

Erityisen ongelmalliset aineet (K5)

Onko tuotteeseen lisätty seuraavia aineita:

Lisättävinä aineina pidetään kaikkia tuotteen sisältämiä aineita, myös ainesosiin lisättyjä lisäaineita (esim. säilöntäaineita ja stabilisaattoreita), mutta ei raaka-ainetuotannosta tulevia epäpuhtauksia. Epäpuhtauksina pidetään raaka-ainetuotannon jäämiä, jotka sisältyvät tuotteeseen alle 0,01 %:n pitoisuuksina (100 ppm), mutta ei aineita, jotka on lisätty raaka-aineeseen tietoisesti ja tarkoituksella.

Onko tuotteeseen lisätty NTA:ta tai sen suoloja? Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty EDTA:ta? Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty APEO:ta tai APD:ja? Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty kvaternäärisiä ammoniumsuoloja, jotka eivät ole nopeasti hajoavia? Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty metyyliidibromoglutaronitriiliä (MG)? Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty aineita, joilla on seuraava riskiluokitus?

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa. Kyllä Ei

R45 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa. Kyllä Ei

R46 Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita. Kyllä Ei

R49 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa hengitettynä. Kyllä Ei

R68 Pysyvien vaurioiden vaara. Kyllä Ei

R60 Voi heikentää hedelmällisyyttä. Kyllä Ei

R61 Vaarallista sikiölle. Kyllä Ei

R62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä. Kyllä Ei

R63 Voi olla vaarallista sikiölle. Kyllä Ei

R64 Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille. Kyllä Ei

Pitkäaikaiset ympäristövaikutukset (K 6)

Onko tuotteessa alla mainittujen riskilauseiden mukaisesti luokiteltuja* aineita enemmän kuin 0,20 mg/NAD? Kyllä Ei

Jos "kyllä" ilmoittakaa mitä aineita: _____

R50/R53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Kyllä Ei

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Kyllä Ei

R59 Vaarallista otsonikerrokselle. Kyllä Ei

* Aineen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismassa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti. Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua, että kansallisia poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.

Allergiaa aiheuttavat aineet (K 7)

Sisältääkö tuote enemmän kuin 0,1 p-% aineita, jotka on luokiteltu riskilauseilla R42 ja/tai R43? Kyllä Ei

Hajusteet (K10-13)

Onko tuotteeseen lisätty hajustetta? Kyllä Ei

Onko hajuste valmistettu ja sitä on käytetty International Fragrance Associationin (IFRA) sääntöjen mukaisesti? Kyllä Ei

Onko seuraavia yhdisteitä sisältäviä hajusteita käytetty? Kyllä Ei

Nimi	CAS-nro
Ksyleenimyski	81-15-2
Synteettinen ambramyski	83-66-9
Moskeeni	116-66-5
Tiibetinmyski	145-39-1
Ketonimyski	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 ja 21145-77-7

Onko alla olevan taulukon hajusteita tuotteessa enemmän kuin 0,010 p-%? n:

Kyllä Ei

Merkitse alla olevaan taulukkoon mitä ja kuinka paljon

Hajuste	CAS-nro	p-%	Hajuste	CAS-nro	p-%
Amyl Cinnamal	122-40-7		Amylcinnamyl Alcohol	101-85-9	
Anise Alcohol	105-13-5		Benzyl Alcohol	100-51-6	
Benzyl Benzoate	120-51-4		Benzyl Cinnamate	103-41-3	
Benzyl Salicylate	118-58-1		Cinnamal	104-55-2	
Cinnamyl Alcohol	104-54-1		Citral	5392-40-5	
Citronellol	106-22-9		Coumarin	91-64-5	
d-limonen	5989-27-5		Eugenol	97-53-0	
Farnesol	4602-84-0		Gerianol	106-24-1	
Hexyl cinnamal-dehyd	101-86-0		Hydroxycitronellal	107-75-5	
Hydroxymethyl-phentyl cyclohex-enecarboxaldehyd (=Lyral)	31906-04-4		Isoeuenol	97-54-1	
Liilal	80-54-6		Linalool	78-70-6	
Methyl heptine carbonat	111-12-6		Gamma-methylionon	127-51-5	
Egemos ekstrakt	90028-68-5		Træmos ekstrakt	90028-67-4	

Säilöntäaineet, pitoisuus (K 16)

Säilöntäaineita, jotka on mainittu EU:n kosmetiikkadirektiivissä 76/68/EU ja sen lisäyksissä ja muutoksissa, on lisätty tuotteeseen korkeintaan se mikä on direktiivin mukainen maksimaalinen sallittu käyttömäärä.

Kyllä Ei

Pakkaukset (K 17, 18 ja 20)

Sisältävätkö pakkaukset (mukaan lukien etiketit) PVC:tä tai muuntotyypiseen kloorattuun aineeseen perustuvaa muovia?

Kyllä Ei

Onko pakkauksen muoviosat merkitty standardin DIN 6120 osan 2 tai vastaavan vaatimuksen mukaisesti?

Kyllä Ei

Onko tuote pakkauksien palautusjärjestelmiä koskevien sopimusten piirissä niissä pohjoismaissa, joissa ympäristömerkittyjä tuotteita myydään?

Kyllä Ei

Pvm.: _____

Yritys: _____

Vastuuhenkilön allekirjoitus

Nimen selvennys

Liite 5 Kemikaalin valmistajan selvitys

Ainesosan nimi: _____

Erityisen ongelmalliset aineet (K5)

Onko tuotteeseen lisätty seuraavia aineita?

Jos on, anna paino- %.

Lisättävinä aineina pidetään kaikkia tuotteen sisältämiä aineita, myös ainesosiin lisättyjä lisäaineita (esim. säilöntäaineita ja stabilisaattoreita), mutta ei raaka-ainetuotannosta tulevia epäpuhtauksia. Epäpuhtauksina pidetään raaka-ainetuotannon jämiä, jotka sisältyvät tuotteeseen alle 0,01 %:n pitoisuuksina (100 ppm), mutta ei aineita, jotka on lisätty raaka-aineeseen tietoisesti ja tarkoituksella.

Onko tuotteeseen lisätty NTA:ta tai sen suoloja? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty EDTA:ta? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty APEO:ta tai APD:ja? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty kvaternäärisiä ammoniumsuoloja,
jotka eivät ole nopeasti hajoavia? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty metyyliidibromoglutaronitriliä (MG)? _____ %
 Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty aineita, joilla on seuraava riskiluokitus:

R40 Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa? _____ % Kyllä Ei

R45 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa? _____ % Kyllä Ei

R46 Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita? _____ % Kyllä Ei

R49 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa hengitettynä? _____ % Kyllä Ei

R68 Pysyvien vaurioiden vaara? _____ % Kyllä Ei

R60 Voi heikentää hedelmällisyyttä? _____ % Kyllä Ei

R61 Vaarallista sikiölle? _____ % Kyllä Ei

R62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä? _____ % Kyllä Ei

R63 Voi olla vaarallista sikiölle? _____ % Kyllä Ei

R64 Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille? _____ %
 Kyllä Ei

Pitkäaikaiset ympäristövaikutukset (K6)

Sisältääkö ainesosa aineita, jotka on luokiteltu seuraavin riskilausein*:

R50/R53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä? Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino- %:na ainesosassa. Kyllä Ei

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino- %:na ainesosassa: Kyllä Ei

R59 Vaarallista otsonikerrokselle Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino- %:na ainesosassa: Kyllä Ei

Allergiaa aiheuttavat aineet (K7):

Pitääkö ainesosa luokitella* riskilausein R42 ja/tai R43?

Kyllä Ei

Sisältääkö ainesosa aineita, jotka pitää luokitella* riskilausein 42 ja/tai R43

Kyllä Ei

Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino- %:na ainesosassa:

* Tuotteen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismassa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti. Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua että kansallisia poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.

Päiväys

Yrityksen nimi

Vastuuhenkilön allekirjoitus

Nimenselvennys

Liite 6 Hajusteen valmistajan selvitys

Hajusteen nimi: _____

Hajustetoimittajan nimi: _____

Onko tuotteeseen lisätty alla mainittuja komponentteja **(K12)**? Kyllä Ei

Nimi	CAS-nro
Ksyleenimyski	81-15-2
Synteettinen ambramyski	83-66-9
Moskeeni	116-66-5
Tiibetinmyski	145-39-1
Ketonimyski	81-14-1
HHCB	114109-62-5, 114109-63-6, 1222-05-5, 78448-48-3 ja 78448-49-4
AHTN	1506-02-1 ja 21145-77-7

Sisältääkö hajuste jotakin alla mainittua komponenttia **(K13)**? Kyllä Ei

Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino-%:na ainesosassa laskettuna suhteessa parfyymien määritysrajan yläpuolella oleviin ainesosiin.:

		Paino-% parfyymissa			Paino-% parfyymissa
Amyl Cinnamal	122-40-7		Amylcinnamyl Alcohol	101-85-9	
Anise Alcohol	105-13-5		Benzyl Alcohol	100-51-6	
Benzyl Benzoate	120-51-4		Benzyl Cinnamate	103-41-3	
Benzyl Salicylate	118-58-1		Cinnamal	104-55-2	
Cinnamyl Alcohol	104-54-1		Citral	5392-40-5	
Citronellol	106-22-9		Coumarin	91-64-5	
d-limonen	5989-27-5		Eugenol	97-53-0	
Farnesol	4602-84-0		Gerianol	106-24-1	
Hexyl Cinnamal- dehyd	101-86-0		Hydroxycitronellal	107-75-5	
Hydroxymethyl- phenyl cyclohex- enecarboxaldehyd (=Lyril)	31906-04-4		Isoeuenol	97-54-1	
Liilal	80-54-6		Linalool	78-70-6	
Methyl heptine carbonat	111-12-6		Gamma- methylionon	127-51-5	
Egemos ekstrakt	90028-68-5		Træmos ekstrakt	90028-67-4	

Eriyksen ongelmalliset aineet (K5)

Onko tuotteeseen lisätty seuraavia aineita?

Jos on, anna paino- %:

Lisättävinä aineina pidetään kaikkia tuotteen sisältämiä aineita, myös ainesosiin lisättyjä lisäaineita (esim. säilöntäaineita ja stabilisaattoreita), mutta ei raaka-ainetuotannosta tulevia epäpuhtauksia. Epäpuhtauksina pidetään raaka-ainetuotannon jäämiä, jotka sisältyvät tuotteeseen alle 0,01 %:n pitoisuuksina (100 ppm), mutta ei aineita, jotka on lisätty raaka-aineeseen tietoisesti ja tarkoituksella.

Onko tuotteeseen lisätty NTA:ta tai sen suoloja? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty EDTA:ta? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty APEO:ta tai APD:ja? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty kvaternäärisiä ammoniumsuoloja,
jotka eivät ole nopeasti hajoavia? _____ % Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty metyylidibromoglutaronitriliä (MG)? _____ %
 Kyllä Ei

Onko tuotteeseen lisätty aineita, joilla on seuraava riskiluokitus?:

R40 Epäilläään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa? _____ % Kyllä Ei

R45 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa? _____ % Kyllä Ei

R46 Saattaa aiheuttaa periytyviä perimävaurioita? _____ % Kyllä Ei

R49 Aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa hengitettynä? _____ % Kyllä Ei

R68 Pysyvien vaurioiden vaara? _____ % Kyllä Ei

R60 Voi heikentää hedelmällisyyttä? _____ % Kyllä Ei

R61 Vaarallista sikiölle? _____ % Kyllä Ei

R62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä? _____ % Kyllä Ei

R63 Voi olla vaarallista sikiölle? _____ % Kyllä Ei

R64 Saattaa aiheuttaa haittaa rintaruokinnassa oleville lapsille? _____ %
 Kyllä Ei

Pitkäaikaiset ympäristövaikutukset (K6)

Sisältääkö ainesosa aineita, jotka on luokiteltu seuraavin riskilausein*:

R50/R53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.? Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino-%:na ainesosassa. Kyllä Ei

R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia
vesiympäristössä. Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino-%:na
ainesosassa: Kyllä Ei

R59 Vaarallista otsonikerrokselle Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden
määrä paino-%:na ainesosassa: Kyllä Ei

Allergiaa aiheuttavat aineet (K7):

Pitääkö ainesosa luokitella* riskilausein R42 ja/tai R43? Kyllä Ei

Sisältääkö ainesosa ainetta, jotka pitää luokitella* riskilausein 42 ja/tai R43
Kyllä Ei

Jos "kyllä", ilmoita mitä aineet ovat ja mikä on niiden määrä paino- %:na ainesosassa:

** Tuotteen luokittelu EU-säännösten ja Pohjoismassa voimassa olevien erityissääntöjen mukaisesti.
Erityiset kansalliset säännökset voivat koskea sekä vaarallisten aineiden luokittelua että kansallisia
poikkeuksia. Hakemuksen vastaanottavan organisaation sihteeristö voi antaa tietoja siitä, mitä
kansallisia erityissääntöjä sovelletaan.*

Päiväys

Yrityksen nimi

Vastuuhenkilön allekirjoitus

Nimenselvennys

Liite 7 Pesutehotesti

Pesutehotestin tarkoituksena on osoittaa, että käsiastianpesuaineella on tyydyttävä pesukyky ja –kapasiteetti. Tämä tehdään vertaamalla testituotteen pesukykyä ja -kapasiteettia vertailutuotteen pesukykyyn ja -kapasiteettiin. Testaustulosten käyttöä markkinoinnissa olisi vältettävä (niitä voidaan kuitenkin käyttää, jos samalla annetaan tarkka selvitys käytetystä testausmenetelmästä). Testi voidaan suorittaa testauspuitteiden rajoissa esimerkiksi siten, että astiat pestään käsin tai siten, että kone vastaa mekaanisesta työstä, tai testinä, jossa ei käytetä mekaanista työtä. Testaukseen saattaa liittyä astioiden (esim. lautasten) peseminen tai testejä, joissa ei käytetä astioita.

Puitteet

Testaus on suoritettava seuraavien testauspuitteiden mukaisesti. Testauksessa on suoritettava vähintään viisi kierrosta, joissa testattavaa tuotetta ja vertailutuotetta vertaillaan keskenään kullakin kierroksella. Jokainen kierros koostuu kahdesta osatestistä - yhdestä testattavan tuotteen ja yhdestä vertailutuotteen testistä. Testattava tuote ja vertailutuote on oltava nimettömiä niille, jotka testin tekevät.

Kymmenen osatestin lisäksi on suoritettava lisätesti, jossa tuotteet testataan samalla tavalla kuin ensimmäisessä osatestissä sillä erotuksella, ettei siinä käytetä käsiastianpesuainetta (vesitesti). Vesitestin on osoitettava, että valittu testausmenetelmä antaa sellaisen tuloksen, jossa testituotteella saadaan parempi puhdistustulos, kuin pelkällä vedellä. Jos testi osoittaa, että puhdas vesi pesee yhtä hyvin kuin vesi, jossa on käsiastianpesuainetta, ei testi ole käyttökelpoinen.

Kuhunkin osatestiin sisältyvät elementit ja vaiheet on päätettävä etukäteen ja niiden on oltava identtisiä kaikissa osatesteissä (esim. testeissä käytettävä lika, huuhtelu jne.). Huoneen lämpötila ja kosteus on mitattava ja ne on pidettävä tasaisina kaikissa testeissä.

Lian valinta ja valmistus

Lian on koostuttava suurimmalta osin tuoreesta eläin- ja kasvirasvasta. Tämä tarkoittaa, että määrällisesti suurin osa likaseoksesta on mainittua rasvaa. Lika on voitava kuvata yksityiskohtaisesti sen alkuperän tai kemiallisen koostumuksen perusteella (esim. oliiviöljy, naudan rasva jne.) Lika on valmistettava siten, että se on homogeenista ja tasalaatuista. Lika on valmistettava yhdessä erässä kaikkiin 11 osatestiin.

Vesi

Kaikesta testauksessa käytettävästä vedestä on tunnettava kovuus sekä kalsiumin ja magnesiumin suhde

Kalsiumin ja magnesiumin suhde saadaan tunnetuksi käyttämällä demineralisoitua vettä, joka sitten tehdään kovaksi tunnetulla määrällä kalsiumia.

Veden kovuus on eriteltävä kokonaisina saksalaisina °dH-arvoina.

1 °dH = 10 mg CaO tai 7,19 mg MgO (=0,179 mmol metalli-ioneja/litra) tai vastaava määrä muita metalli-ioneja vesilitraa kohden.

Tiskiveden valmistus

Astioiden pesussa käytettävän veden määrä on määriteltävä litroina yhden desimaalin tarkkuudella ja samaa määrää on käytettävä kaikissa testeissä. Pesuveden lämpötila on mitattava testiä aloitettaessa ja ilmoitettava kokonaisina Celsius-asteina ja sen on oltava sama kaikissa testeissä. Lämpötila on pidettävä vakaana koko tiskaustestauksen aikana ja kaikissa testeissä. Vaihtoehtoisesti lämpötila voi pudota tasaisesti jäähtymisen tuloksena, jolloin lämpötilan alenemisen on oltava sama kaikissa testeissä.

Testattavan tuotteen ja vertailutuotteen määrä on päätettävä kohdassa 0 esitettyjen vaatimusten mukaisesti ja punnittava grammoissa yhden desimaalin tarkkuudella. Määrien on oltava samat kaikissa testeissä. Tiskiaine on sekoitettava veteen siten, että se liukenee täydellisesti.

Testimenettely

Käytettävän lian määrä on mitattava grammoina yhden desimaalin tarkkuudella kaikissa osatesteissä. Pesuveteen käytettävän lian määrän on oltava sama kaikissa testeissä (esim. lika voidaan levittää tiskattaviin lautasiin). Fysikaalinen ja kemiallinen käsittely on suoritettava ennalta määrätyllä ja yhdenmukaisella tavalla kaikissa testeissä. Lämpötilan vaikutus on jo määritelty edellä esitettyssä lämpötilaa koskevassa vaatimuksessa. Vähintään yhteen elementtiin on sisällyttävä kemiallinen käsittely. Fyysinen käsittely voi olla sekä manuaalista että mekaanista. Kemiallinen käsittely tarkoittaa tuotteen kemiallista vaikutusta.

Kapasiteetin arviointi

Testin on kyettävä tuottamaan tuloksia, jotka antavat kapasiteetin määrän. Tämä on ilmaistava poistetun lian määränä (kokonaisina grammoina) viittä vesilitraa kohden. Tämä voidaan saavuttaa keskeyttämällä testi ennalta määritellyssä kyllästymispisteessä. Kyllästymispiste saattaa tarkoittaa hetkeä, jolloin puhdistusvaikutusta ei enää ole, tai hetkeä, jolloin lika kelluu veden pinnalla tai se voidaan todeta muiden indikaattoreiden avulla.

Puhtauden arviointi

Testin on kyettävä tuottamaan tuloksia, joiden perusteella voidaan mitata saavutettu puhtausaste. Se voidaan mitata visuaalisesti, optisesti, gravimetrillä tai muulla asianmukaisella menetelmällä. Mittausmenetelmä ja käytettävä yksikkö on päätettävä ennakkoon.

Tulos

Jokaisella testikierroksella kapasiteetti ja puhtaus on kirjattava ylös sekä testituotteen että vertailutuotteen osalta. Testattavan tuotteen kapasiteetin ja puhtauden on oltava yhtä hyvä tai parempi kuin vertailutuotteen, jotta kyseinen testikierros olisi positiivinen.

Jotta testituotteen voidaan katsoa täyttäneen pesutehovaatimukset, tulosten on oltava positiivisia neljässä viidestä (4/5) testikierroksesta. Vaihtoehtoisesti hakija voi käyttää tilastomenetelmiä ja osoittaa yksipuolisella 95 prosentin varmuudella, että testituotteen testitulos on yhtä hyvä tai parempi kuin vertailutuotteen tulos ainakin neljässä viidestä testikierroksesta.

Raportointi

Kaikista testeistä on raportoitava seuraavan erittelyn mukaisesti. Raportissa on oltava seuraavat kohdat:

- Testaushuoneen lämpötilan ja kosteuden erittely ja yksityiskohtaiset tiedot siitä, kuinka testin tekijä on varmistanut niiden vakauden kaikissa osatesteissä.
- Lian koostumuksen kuvaus ja kuvaus siitä, kuinka lika on valmistettu sen homogeenisuuden ja koostumuksen tasalaatuisuuden varmistamiseksi.
- Ilmoitus veden kovuudesta ja siitä, kuinka se on saavutettu sekä ilmoitus kalsiumin ja magnesiumin suhteesta.
- Ilmoitus osatesteissä käytetyn veden määrästä ja erittely siitä, kuinka veden lämpötilavaatimus täytettiin.
- Ilmoitus käsiastianpesuaineen punnitsemisesta kussakin osatestissä ja kuvaus siitä, kuinka tuote liukeni veteen.
- Ilmoitus kunkin osatestin liasta ja kuvaus siitä, kuinka lika levitettiin pesuveteen.
- Kuvaus kunkin osatestin muista elementeistä ja vaiheista.
- Kuvaus käytetystä käsittelystä.
- Kuvaus kapasiteetin mittaamisesta.
- Kuvaus puhtauden mittaamisesta.
- Osatulokset viidestä testikierroksesta kapasiteetin ja puhtauden osalta.
- Osatuloksiin perustuvat lopputulokset (tilastoarviointi, jos käytettävissä).
- Tulokset lisätesteistä, joissa ei käytetä käsiastianpesuaineita.

Liite 8

Ympäristömerkityn käsiastianpesuaineen markkinointi

Vahvistamme täten, että olemme tutustuneet pohjoismaisen ympäristömerkin käyttöä koskeviin sääntöihin, jotka on kuvattu asiakirjassa ”Tuotteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevat säännöt”.

Vakuutamme täten, että joutsenmerkityn käsiastianpesuaineen markkinointi tulee tapahtumaan näiden sääntöjen mukaisesti.

Vakuutamme, että olemme tutustuneet käsiastianpesuaineita koskeviin ympäristömerkin kriteereihin.

Vakuutamme, että yrityksemme kaikille ympäristömerkittyjä käsiastianpesuaineita markkinoiville henkilöille tiedotetaan käsiastianpesuaineiden ympäristömerkinnän kriteereistä sekä ”Tuototteiden pohjoismaista ympäristömerkintää koskevista säännöistä”.

Pvm.: _____

Yritys: _____

Yhdyshenkilö

Puh.

Markkinointivastaava

Puh.

Henkilöstön vaihtuessa on lähetettävä uusi vahvistus ympäristömerkintäorganisaatiolle.